Zdravniki zaslužkarji ali garači?

Rekorderji med zdravniki zaslužijo tudi več kot 10.400 evrov bruto vsak mesec in opravijo približno petkrat več nadur, kot dopušča zakon

Zdravniki v povprečju prejemajo skoraj dvakratnik slovenske povprečne plače, zahtevajo pa trikratnik. (Janko Rath)

ANJA HREŠČAK

S četrtkovo celodnevno stavko bodo zdravniki zahtevali sprejetje standardov in normativov, ki so že opredeljeni v modri knjigi, ter postopno zvišanje plač. Kaj konkretno to pomeni? Zdravniki predlagajo, da bi lahko imel denimo družinski zdravnik največ 1500 opredeljenih bolnikov, danes je na enega zdravnika v povprečju opredeljenih okoli 2200 bolnikov. A da bi dosegli to število, bi potrebovali več kot 300 dodatnih družinskih zdravnikov. Standardi in normativi, določeni v modri knjigi, tudi predvidevajo, da bi družinski zdravnik za prvi pregled bolnika z akutno boleznijo imel na voljo 12 minut, s kronično boleznijo pa 15 minut. Danes je to povprečje okoli 7 minut. In druga zahteva? Zdaj zdravniki v povprečju prejemajo 1,89-kratnik povprečne slovenske plače, zahtevajo pa 3-kratnik. A to je zgolj povprečje, dejansko pa mlajši zdravniki prejmejo tudi le 1800 evrov bruto plače, starejši pa mnogo več. Morda je tudi v tem razlog, da 46 odstotkov vprašanih v anketi časnika Delo stavke zdravnikov ne podpira.

Plače rekorderjev

Poglejmo konkretno. Vodja kirurške intenzivne terapije v ljubljanskem kliničnem centru **Tomislav Mirković** je v minulih 13 mesecih poleg redne plače, ki znaša 3814 evrov bruto, prejemal še skoraj dvakrat toliko na mesec za opravljene nadure in tako na svoj račun dobil povprečno 10.248 evrov. V februarju in marcu lani je opravil - poleg rednega dela - 143 nadur, kažejo rezultati analize, ki so jo v minulih dveh mesecih delali v Konfederaciji sindikatov Slovenije (KSS). Ni edini, **Rade Stanič**, specialist anesteziolog, je denimo z dodatki v minulih 13 mesecih prejemal povprečno 9179 evrov bruto mesečno. Vsega skupaj je opravil kar 904 nadure. A s tem Mirkovićevim 1550 naduram niti do kolen ne seže. V bolnišnici dr. Jožeta Potrča na Ptuju so zdravniki v povprečju opravili kar 36 nadur tedensko, v ljubljanskem kliničnem centru pa 20, ugotavljajo v KSS. "Zdravnik preprosto ne more in ne sme opraviti 36 nadur na teden, ker je to z njegovim rednim delom 76 ur tedensko. Po naši in evropski zakonodaji delavec ne sme delati več kot 48 ur na teden," opozarjajo v KSS. Zgovoren je tudi podatek, da je bilo januarja med 50 najbolje plačanimi javnimi delavci kar 49 zdravnikov.

Povišanje zdravniške bruto plače pomeni okoli 88 do 90 milijonov evrov več stroškov za zdravstveno blagajno

"Javnost jim pravi zaslužkarji, jaz jim pravim garači," pa se je ob teh podatkih odrezal predsednik zdravniškega sindikata Fides **Konrad Kuštrin**. "Direktor posameznega zavoda je tisti, ki odreja delovni čas zdravniku. Namesto da bi bil tem zdravnikom narod hvaležen, jih imenuje zaslužkarji. Potem ko plačajo dohodnino pa se še za glavo držijo, ker pravzaprav ne po svoji volji delajo za državo," je dejal Kuštrin. Prepričan je, da je "sramota od sramote", da zdravnik specialist prejema "zgolj dve minimalni plači".

Zdravniki več, pacienti manj

Mimogrede, denar za zdravniške plače prihaja iz blagajne Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), torej iz istega vira, ki zagotavlja denar za vse osnovne zdravstvene storitve za paciente. V ZZZS so tako prepričani, da bi ob zvišanju zdravniških plač in sprejemu nižjih delovnih normativov prišlo do "finančne nestabilnosti obveznega zdravstvenega zavarovanja ali pa do zmanjšanja dostopnosti zavarovanih oseb do zdravstvenih storitev". Z drugimi besedami, verjetno bi se še podaljšale čakalne vrste za zdravstvene storitve. Trdijo, da ni možno, da bi dodatno obremenili plačnike prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje ob vseh drugih nespremenjenih pogojih delovanja sistema.

Po grobih ocenah strokovne službe ZZZS bi namreč samo zahteva po povišanju povprečne osnovne zdravniške bruto plače na letni ravni pomenila za okoli 88 do 90 milijonov evrov višje stroške za zdravstveno blagajno. Znižanje sedanjih delovnih obremenitev zdravnikov preko tako imenovanih normativov in standardov zgolj za deset odstotkov, pa bi lahko povečalo odhodke zdravstvenega zavarovanja na letni ravni še za dodatnih več kot 100 milijonov evrov. Trenutne projekcije finančnega poslovanja ZZZS do leta 2020 kažejo, da bo ZZZS lahko zagotovil poslovanje brez zadolževanja le pod pogojem, da se načrtovani odhodki v letu 2015 ne bodo povečali za več kot 30 milijonov evrov.

V Fidesu so tokrat izpostavili zgolj omenjeni dve stavkovni zahtevi, a Kuštrin opozarja, da še vedno vztrajajo tudi pri zahtevi, da se takoj zaposlijo vsi brezposelni zdravniki. Po podatkih zavoda za zaposlovanje je bilo konec letošnjega aprila v evidenci brezposelnih prijavljenih 158 zdravnikov. Povprečna starost brezposelnih zdravnikov, je bila nekaj manj kot 31 let, zaposlitev pa so v povprečju dobili v štirih mesecih. "V sistemu ogromno denarja odteka. Če bi odpravili anomalije in eliminirali podjetništvo v zdravstvu ter spremenili zakon o ZZZS tako, da bi večji del storitev plačevale dodatne zavarovalnice, bi bilo denarja dovolj," to komentira Kuštrin.